

Det er de almene og principielle etiske spørgsmål, som er knyttet til forskning i og anvendelse af bio- og genteknologier, der er genstand for udtalelserne. Ved bio- og genteknologier forstås teknologier, der anvender biologiske processer eller biologisk materiale med henblik på at udvikle og producere organismer, celler eller molekyler, der kan bruges til bekæmpelse af sygdomme, miljøforbedring/beskyttelse, fødevarerproduktion, energiproduktion og andre industrielle processer/produktioner. I OECD-regi er bioteknologi defineret som: »anvendelse af videnskab og teknologi på såvel levende dyr, som dele, produkter eller modeller heraf, med henblik på at ændre levende eller ikke-levende materiale for at kunne producere/udvikle viden, produkter og serviceydelser«.

Inden for sundhedsområdet fremhæves særligt: forplantningsteknologi, fosterdiagnostik og brug af befrugtede menneskelige æg, fosteranlæg og fostre. Opregningen er ment som nogle typiske og centrale felter, hvor bio- og genteknologi finder anvendelse, men der er ikke tale om en udtømmende opregning. Det hidtidige etiske råd har allerede afgivet flere redegørelser for disse områder, men de eksisterende problemstillinger på området er under fortsat udvikling og forandring.

Inden for natur- og miljøområdet nævnes særligt bevarelse af biologisk mangfoldighed samt en bæredygtig udvikling. Der er tale om to brede begreber, og ikke som under sundhedsområdet nogle konkrete teknikker. Ved bæredygtig udvikling forstås en udvikling, som opfylder de nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers mulighed for at opfylde deres behov i fare. Regeringen har udarbejdet en national strategi for bæredygtig udvikling (»Fælles fremtid – udvikling i balance«). Heraf fremgår det bl.a., at Danmark skal sikre en høj biologisk mangfoldighed og beskytte økosystemerne. Biologisk mangfoldighed er en samlebetegnelse for alle plante- og dyrearter inklusive deres genetiske variation, naturtyperne og økosystemerne med deres mange indbyrdes vekselvirkninger og processer.

Inden for fødevarerområdet nævnes spørgsmål om fødevarerproduktion. Fødevarerproduktion skal forstås i den bredeste forstand af begrebet, altså hele »kæden« fra såning af planten på marken til forbrugerens indtagelse af fødevarer.

Efter bestemmelsen i *stk. 2* følger rådet endvidere udviklingen og afgiver udtalelser eller redegørelser om de øvrige almene og principielle etiske spørgsmål, der knytter sig til sundhedsvæsenet og den sundhedsvidenskabelige forskning, herunder anvendelse af nye behandlingsformer, ny diagnostisk teknik og ny medi-

cinsk teknologi samt spørgsmål om registrering, videregivelse og anvendelse af oplysninger om arvelige sygdomme eller egenskaber hos enkeltpersoner eller grupper af personer. Herved er tilkendegivet, at alle etiske spørgsmål, der måtte opstå inden for sundhedsvæsenet og sundhedsforskningen er omfattet af rådets arbejdsfelt – helt på linie med, hvad der hidtil har været gældende for det nuværende etiske råd.

Til § 4

Bestemmelsen pålægger Det Ethiske Råd pligt til at informere offentligheden om de etiske problemstillinger og udfordringer, som samfundet står overfor. Bestemmelsen pålægger endvidere rådet at iværksætte debatskabende aktiviteter, så som høringer, foredrag, diskussionsarrangementer, nedsættelse af arbejdsgrupper m.v.

Den debatskabende virksomhed er helt central for Det Ethiske Råd. Herved opnås der mulighed for, at befolkningen kan inddrages i debatten og diskussionen om de etiske problemstillinger og udfordringer, som samfundet står over for. I et demokratisk samfund som det danske, er denne funktion væsentlig. Det hidtidige etiske råd har f.eks. iværksat følgende typer af debatskabende virksomhed: Offentlige høringer, foredrags- og debatmøder, arrangementer rettet mod ungdommen, udarbejdelse af debatmateriale til anvendelse i skoler og gymnasier, konkurrencer etc.

Efter *stk. 2* skal Det Ethiske Råd afgive en årsberetning til indenrigs- og sundhedsministeren, miljøministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, ministeren for videnskab, teknologi og udvikling og økonomi- og erhvervsministeren samt Folketinget.

Til § 5

Efter bestemmelsen kan Det Ethiske Råd på eget initiativ tage spørgsmål af almen og principiel etisk karakter op inden for sit virksomhedsområde, som rådet finder det relevant at behandle. Iværksættelsen af en sådan »eget initiativ«-aktivitet kan eventuelt ske efter en henvendelse fra offentligheden (en borger, en organisation, en virksomhed etc.). Rådet prioriterer selv sine opgaver. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Bestemmelsen fastslår, at det er indenrigs- og sundhedsministeren, der nedsætter Det Ethiske Råd. Herved er også tilkendegivet, at Det Ethiske Råd administrativt og ressourcemæssigt henhører under Indenrigs- og Sundhedsministeriet og at rådet er optaget på finansloven under § 16, Indenrigs- og Sundhedsministeriet,